

Sandviksskolan

KARLSKOGA KOMMUN

2009

Sandviksskolans
Likabehandlings-
plan

Denna handlingsplan togs april 2008
Revideras våren 2010
Rektor: Margareta Birgersson

Innehållsförteckning:

	Sidan
1 Bakgrund	3
2 Lagstöd	3
3 Definitioner	4
4 Skolans befogenheter	6
5 Sandviksskolans värdegrund – ordningsregler	8-9
6 Målsättning.....	10
7 Hur vi förebygger diskriminering och annan kränkande behandling.....	11
8 Hur vi upptäcker diskriminering och annan kränkande behandling.....	12
9 Rutiner för att upptäcka kränkande behandling	13
10 Aktiva åtgärder.....	14
11 Hur vi utreder och åtgärdar diskriminering och annan kränkande behandling.....	15
12 Ansvarsfördelning	16
13 Att tänka på följande	17
14 Delaktighet och inflytande	17
15 Utvärdering.....	17
16 Dokumentation	17
17 Kommunikationsplan	17
18 Styrdokument	19
19 Vad säger lagen	21

Vision

*Våra skolor präglas av respekt för människors olikheter
och skolorna ska vara trygga för våra elever.*

1. Bakgrund

Den 1 april 2006 antogs en ny lag i Sverige: ”Lag (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever”.

Den lagen kallas också:

Barn- och elevskyddslagen

Den nya lagens syfte är att förtydliga skolans ansvar när det gäller att garantera alla barns och elevers trygghet i skolan.

Skolor och förskolor ska arbeta aktivt för att förhindra och motverka alla former av diskriminering och kränkande behandling.

Varje verksamhet ska ha en **Likabehandlingsplan** som beskriver hur det arbetet ska gå till.

Barn- och utbildningsnämnden i Karlskoga har beslutat att synen på diskriminering eller kränkningar och vilka rättigheter man har som elev, inte ska skilja sig mellan kommunens olika skolor. Därför har Likabehandlingsplanen avsnitt som är gemensamma för alla skolor och förskolor i kommunen.

2. Lagstöd

Lagen har sitt stöd i flera dokument och konventioner. Se bilagor.

FN-konventionen om mänskliga rättigheter

Europakonventionen som skyddar de mänskliga rättigheterna

Regeringsformen

Skolans demokrati- och värdegrundsuppdrag som beskrivs i Skollagen och Läroplanen

Tre EG-direktiv: Likabehandlingsdirektivet, Direktivet mot etnisk diskriminering och

Arbetslivsdirektivet

Arbetsmiljölagen

Arbetsmiljöförordningen

Socialtjänstlagen § 14:1: Skolan har som skyldighet att anmäla till socialtjänsten ifall barn riskerar att fara illa

Brottsbalken: Strafflagarna gäller även i skolan.

3. Definitioner

§ 1 Barn- och elevskyddslagen: ” Denna lag har till ändamål att främja barns och elevers lika rättigheter samt motverka *diskriminering* på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning. Lagen har också till ändamål att motverka *annan kränkande behandling*”.

Så här definierar vi begreppen:

Diskriminering

Ett övergripande begrepp för negativ och kränkande behandling av individer eller grupper; t.ex. om kommunen eller den enskilda skolan har lokaler, scheman, regler eller arbetssätt som missgynnar en elev utifrån de fem diskrimineringsgrunderna.

Trakasserier

Ett uppträdande som kränker en persons värdighet och som har samband med de fem diskrimineringsgrunderna. Trakasserier är diskriminering och kan utföras av vuxna och barn mot både vuxna och barn.

Diskrimineringsgrunder:

Kön

Etnisk tillhörighet

Religion eller annan trosuppfattning

Sexuell läggning

Funktionshinder

Skolverket och ombudsmännen JämO, HomO och HO ska se till att lagen följs utifrån de olika diskrimineringsgrunderna.

Annan kränkande behandling

Ett uppträdande som annars kränker en persons värdighet.

Trakasserier och kränkningar kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera.

De kan äga rum i alla miljöer, när som helst.

Trakasserier och kränkningar utförs av och drabbar såväl barn som vuxna. De kan ske på *fyra nivåer*. Begreppet elev innefattar även barn i det här fallet.

elev- elev elev - personal personal – elev personal – personal

Trakasserier och kränkningar kan vara:

Fysiska: exv. Slag och knuffar

Verbala: exv. Muntliga hot eller att bli kallad för hora, bög, tönt eller liknande

Psykosociala: exv. Att bli utsatt för utfrysning eller ryktesspridning

Text- eller bildburna: exv. Klotter, sms, e-post eller lappar

De flesta handlingar som ryms under begreppet ”annan kränkande behandling” till exempel misshandel, ofredande och olaga hot, är brottsliga handlingar även om de begås av underåriga.

En nyinrättad Barn- och elevombudsman, BeO, har som uppgift att tillvarata den enskilde elevens eller barnets rätt i frågor som rör begreppet ”annan kränkande behandling”.

Det är barnet eller eleven som avgör om beteendet eller handlingen är kränkande.

Mobbning

Mobbning är en form av kränkning som förutsätter att man kränkts vid *upprepade tillfällen under en längre tid*.

Det råder dessutom obalans i maktförhållanden mellan dem som utsätter och den som utsätts.

Exempel på mobbning:

Himla med ögonen, prata illa om någon, retas, håna, härma, hota, anmärka på utseende eller kläder, kommentera det som den utsatte gör eller säger, fnittra eller hånskratta åt någon, skicka kränkande e-post eller sms eller ”skämta”.

Sparka, ge slag, krokben eller knuffar.

Tecken som kan tyda på mobbning:

Håglös, tystlåten, grubblande

Passivitet: ”ingen lust, vill inte, orkar inte”

Uppgivenhet: ”ingen ide”

Håller sig undan de andra; går eller står för sig själv

Leker passivt eller bara ser på

Håller sig i närheten av en vuxen

Dröjer sig kvar i klassrummet, vill inte ha rast; är orolig och okoncentrerad inför raster

Överdrivet clownbeteende

Sämre skolresultat

Klarar ofta på ont i magen eller huvudvärk

Ofta sjuk, dålig aptit

Mycket av mobbningen sker bakom ryggen på de vuxna och är ofta svår att upptäcka. För den som drabbas handlar det om att få hela sin psykiska existens sargad.

Vi accepterar aldrig någon form av trakasserier, mobbning eller annat kränkande beteende.

Om vi upptäcker att detta förekommer, kommer vi med all kraft att se till att den upphör.

Vi kommer också att arbeta förebyggande mot alla former av kränkande beteenden.

4. Skolpersonalens befogenheter

Skolan ska se till att både barn, elever och personal får arbeta i en god arbetsmiljö. Det kan innebära att personal måste ingripa på något sätt mot elever som upplevs som störande eller gör sig skyldiga till olika förseelser.

Enligt Skolverket kan personal ingripa i följande situationer utan att det anses som kränkande behandling:

Nödvarnsrätten:

Var och en i skolan har rätt att använda nödvändigt våld för att stoppa förstörelse eller misshandel av både egendom som person.

En person kan t ex hållas fast eller dras bort från en plats där misshandel pågår.

Nödvarnsrätten får aldrig innebära mer våld än nödvändigt.

Tillrättavisande av elever:

Tillrättavisning för att uppehålla ordningen och följa skolans regler är inte vare sig trakasserier eller kränkande behandling.

Avvisning:

Läraren får visa ut en grundskole- och gymnasieelev ut klassrummet för högst återstoden av lektionen.

Kvarsittning:

Läraren kan låta grundskoleeleven stanna kvar under uppsikt i skolan högst en timme efter skoldagens slut. I gymnasiet är kvarsittning inte tillåtet.

Varning:

I gymnasieskolan kan rektor utdela varning vid behov.

Avstängning:

I gymnasieskolan kan eleven avstängas från undervisningen högst två veckor av terminen eller förvisas från kommunens skolor högst tre terminer.

Kollektiv bestraffning:

Är inte tillåtet i skolan.

Flytt till annan skola:

En elev kan inte flyttas till en annan skola av disciplinära skäl utan som en stödåtgärd för att eleven ska bättra sig.

Beslagtagna föremål:

Skolan har rätt att beslagta föremål som utgör en fara mot säkerheten eller stör undervisningen.

Kontrollåtgärder:

Eleverna lånar skåp av skolan och skolledningen har rätt att kontrollera att skåpen används på rätt sätt. Skolledningen har rätt att öppna skåp i elevens närvaro.

En *väska* är elevens personliga egendom och är skyddad av förbudet mot husrannsakan. Polis måste tillkallas om en sluten väska ska öppnas och visiteras.

Provtagning som t ex *alkohol- eller drogtest* måste bygga på frivillighet.

Skolpersonal har inga befogenheter att utföra *kroppsvsitation*, dvs. undersöka kläder eller skor för att leta efter stulna föremål.

Sandviksskolans värdegrund

På Sandviksskolan är vi *trygga*
eftersom
vi bryr oss om varandra och ingriper
mot samtliga former av trakasserier.

På Sandviksskolan *respekterar* vi varandra
eftersom
vi behandlar andra som vi själva vill bli behandlade.

På Sandviksskolan har vi en god *arbetsmiljö*
eftersom
vi tillsammans skapar arbetsro och är rädda om vår skola.

På Sandviksskolan stimuleras vi till *lusten att lära* och
viljan att ta *ansvar*
eftersom
vi stöttar och uppmuntrar varandra samt tar vara
varandras idéer och initiativ.

Skolan är vår arbetsplats

Tillsammans skapar vi trivsel och arbetsglädje

Inomhus tänker du på följande:

- ❖ Du går och talar i vanlig samtalston.
- ❖ Du är rädd om skolans, kamraternas och dina egna tillhörigheter.
- ❖ Du tar med dig pengar och annat värdefullt in i klassrummet.

Utomhus tänker du på följande:

- ❖ Du är rädd om skolans träd, buskar och planteringar.
- ❖ Du lägger papper, skräp och fruktrester i papperskorgen.
- ❖ Du ställer din cykel i cykelstället och lämnar andra cyklar ifred.
- ❖ Snöbollskastning och dylikt gör vi inte på skolan.
- ❖ Vänd dig till de vuxna som har tillsyn om du får bekymmer.

Tänk också på att:

- ❖ Godis äter du hemma.
- ❖ Du ska alltid passa tider.
- ❖ Du lämnar upphittade saker till exp.
- ❖ Du använder ett vårdat språk.

I matsalen:

- ❖ Ibland blir det kö i matsalen. Uppträd lugnt i kön.
- ❖ Vill du ha en mindre portion säger du till personalen.
Ät upp den mat du fått på din tallrik.
- ❖ När det är många barn i matsalen blir ljudet av matbestick, stolar och prat ganska högt. Alla kan hjälpas åt att få en tystare och behagligare miljö.
- ❖ Personalen är i matsalen för att hjälpa dig: Ibland får du också hjälpa till. Det är då viktigt att man följer de regler och anvisningar man gjort upp.

För att få trivsamt på vår skola ska du uppträda mot andra som du vill att andra ska uppträda mot dig.

6. Målsättning

Inom östra områdets förskolor och skolor skall alla bemötas med respekt och få möjlighet att utvecklas utifrån sina möjligheter.

Alla skall vara en del av gemenskapen i våra förskolor och skolor inom östra området.

Samtliga vuxna som arbetar inom förskolorna och skolorna ges ansvar för att aktivt arbeta för likabehandling. Detta innebär att ett barn eller en elev inte får diskrimineras eller missgynnas genom särbehandling p g a kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder.

De vuxna är även ansvariga för att motarbeta alla övriga former av kränkande behandling, som t.ex. mobbning.

Enligt läroplanen för det obligatoriska skolväsendet skall skolan sträva efter att varje elev:

- *utvecklar sin förmåga att göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden grundade på kunskaper och personliga erfarenheter;*
- *respekterar andra människors egenvärde;*
- *tar avstånd från att människor utsätts för förtryck och kränkande behandling samt medverkar till att bistå andra människor;*
- *kan leva sig in i och förstå andra människors situation och utvecklar en vilja att handla också med deras bästa för ögonen;*
- *visar respekt för och omsorg om såväl närmiljön som miljön i ett vidare perspektiv.*

7. Hur vi förebygger diskriminering och annan kränkande behandling

§7 Barn och elevskyddslagen: ”Huvudmannen för verksamheten (rektor) eller den huvudmannen utser är skyldig att vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att barn utsätts för trakasserier och annan kränkande behandling”.

Förebyggande åtgärder

- Likabehandlingsplanen ska vara väl känd av personal, elever och vårdnadshavare så att alla parter är förtrogna med dess innehåll och skolans strategier.
- Inför årskurs 1 bildas en ny grupp sammansättning (från förskoleklassen) där hänsyn tas till barnens individuella behov.
- Inför årskurs 7 görs nya klassammansättningar där stor hänsyn tas till elevernas individuella behov.
- Skolans personal finns bland eleverna på rasterna och i matsalen enligt schema. I omklädningsrummen, vid skolidrotten, finns även för vissa klasser en vuxen person med.
- På skolan förekommer rastaktiviteter. Utlåning av lekmaterial t ex hockeymål, hockeyklubbor m m sker i ”Röda huset”.
- I lärararbetslagen diskuteras kontinuerligt elevernas skolsituation.
- Likabehandlingsteamet på skolan träffas i planeringsmöte varje vecka.
- Kamratstödjare, utsedda elever från årskurs 6.
- Skolans elevhälsoteam, likabehandlingsteam samt övrig personal får utbildning i förebyggande arbete mot diskriminering och kränkande behandling.
- Skolan samarbetar med ”Skolkyrkan” – Österledskyrkan.
- Skolan erbjuder vårdnadshavare, när så är lämpligt, föreläsningar/information om aktuella ämnen t ex nätmobbning eller främlingsfientlighet.
- Skolans värdegrund, ansvars- och ordningsregler finns uppsatta i varje klassrum och går igenom en gång varje termin. Det arbetas kontinuerligt med värdegrunden och ordningsreglerna i klasserna.

8. Hur vi upptäcker diskriminering och annan kränkande behandling

§8 Barn- och elevskyddslagen: ”Om huvudmannen för verksamheten, rektorn eller någon med motsvarande ledningsfunktion eller annan personal får kännedom om att ett barn eller en elev i verksamheten anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller annan kränkande behandling i samband med att verksamheten genomförs, ska huvudmannen eller den huvudmannen bestämmer utreda omständigheterna eller i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra fortsatta trakasserier eller annan kränkande behandling”.

Åtgärder:

- Varje läsår deltar alla elever i en enkätundersökning om hur de upplever sin situation i skolan.
- Skolsköterskan genomför enskilda hälsosamtal med alla elever från förskoleklassen, årskurs 4 och årskurs 6.
- Schemalagda rastvakter gäller på skolgården och skolmatsalen.
Ansvarig: skolledning
- Skolans kamratstödjare avlägger regelbundet rapport till likabehandlingsteamet om stämningen på skolan i stort. Det sker två gånger per månad. Likabehandlingsteamet har ett eget fack där eleverna kan lägga meddelande.
Ansvarig: Likabehandlingsteamet
- Utvecklingssamtal genomförs och en individuell utvecklingsplan upprättas varje termin med elev, vårdnadshavare och klasslärare närvarande.
Ansvarig: Förskollärare och lärare
- Sandviksskolans krisgrupp möts minst två gånger per termin för diskussion om skolans förhållningssätt och eventuella bekymmer.
Ansvarig: Skolledningen
- Rektor har en nyckelroll när det gäller att forma den atmosfär och de normer som ska gälla på arbetsstället. Rektor ansvarar för att organisera och utarbeta rutiner.

9. Rutiner för att upptäcka kränkande särbehandling

För att tidigt upptäcka kränkningar ska:

- All personal ska ha fokus på barnens/elevernas språkbruk och beteendemönster.
Ansvarig: All personal
- Miljöer som ”inbjuder” till missförhållanden uppmärksammas.
Ansvarig: All personal
- Kamratstödjure utses bland eleverna i skolår 5 då en utbildning erbjuds. I skolår 6 fungerar de som kamratstödjure.
Ansvarig: Likabehandlingsteamet
- Kamratstödjure och likabehandlingsteamet gör informationsinsatser för övriga elever på skolan.
Ansvarig: Skolledning och lärare
- Om någon upptäcker eller blir utsatt för kränkande behandling ska barn, elever och personal ha kännedom om vem man tar kontakt med på skolan.
- Barn, elever (och vårdnadshavare) ska ta kontakt med närmaste personal, likabehandlingsteam eller skolledning.

10. Aktiva åtgärder

Det åligger all personal att ingripa vid alla sorters meningsskiljaktigheter och vid våld eller mobbning.

Om personal eller elev får kännedom om att en elev blivit kränkt ska skolans rutiner aktiveras med följande stegvisa upptrappning.

1. Klassläraren löser problemet inom klassens ram.

- Klassläraren för egna minnesanteckningar
- Vårdnadshavare informeras inom 24 timmar.
- Eventuellt upprättas åtgärdsprogram.

Ansvarig: Klassläraren

2. Anmälan till likabehandlingsteamet

- Likabehandlingsteamet fyller i avsedda blanketter
- Vårdnadshavarna informeras inom 24 timmar
- Eventuellt upprättas åtgärdsprogram

Om det är tydligt att det är en viss elev som beter sig illa får insatserna för att förhindra fortsatta kränkningar främst riktas mot denne. Vårdnadshavaren ska kontaktas och de åtgärder som vidtas av skolan ska dokumenteras. Samarbete mellan skolan och hemmet är av stor betydelse för arbetet med att hindra fortsatta kränkningar.

Uppföljande samtal ska ske inom en vecka av likabehandlingsteamet genom uppföljningssamtal med samtliga inblandade. Om kränkningarna inte upphört ska det övervägas om särskilda stödinsatser behöver sättas in. Rektor ansvarar för att det kallas till elevvårdskonferens där ett åtgärdsprogram upprättas.

Ansvarig: Likabehandlingsteamet

3. Anmälan till elevvårdsteamet

- EVK-protokoll
- Vårdnadshavare deltar
- Åtgärdsprogram

Händelseförloppet **analyseras** av elevvårdsteamet. Om analysen ger vid handen att det har framkommit kränkande behandling ska arbetet inriktas på att förhindra fortsatta kränkningar.

Ansvarig: Skolledning

Skolledningen informerar då kränkningen anses som grov eller upprepad.

Polisanmälan görs av skolledning vid behov.

Vid behov inträder åtgärder enligt:

- Handlingsplan för hot och våld
- Rutiner för anmälan till polisen
- Rutiner för anmälan till socialtjänsten, arbetsmiljöverket och skolhälsovården

11. Hur vi utreder och åtgärdar diskriminering och annan kränkande behandling

Sandviksskolan arbetar aktivt för likabehandling och för att motverka mobbning och annan kränkande behandling.

Det förebyggande och direkta arbetet med attityder, relationer och språkbruk handhas naturligtvis i första hand av klassföreståndare men även av övriga vuxna på skolan.

Vid upprepad kränkande behandling av elev överlämnas ärendet till likabehandlingsteamet eller elevhälsoteamet. (Rektor ansvarar för att utredning genomförs)

Likabehandlingsteamet är sammansatt av representanter från olika personalkategorier:

- Inger Andersson
- Christer Lindh
- Tony Westgård

Likabehandlingsteamet har till sin hjälp en kamratstödsgrupp som består av elever från årskurs 6. Likabehandlingsteamet och kamratstödjargruppen träffas kontinuerligt.

Likabehandlingsteamets arbete:

- Vid alla samtal närvarar två medlemmar ur likabehandlingsteamet. En leder samtalet och en skriver protokoll.
- I varje ärende ger skolan information till hemmet.
- För att få förstahandsinformation samtalar teamet med *den utsatte* i enrum. Samtalet protokollförs. Eleven läser igenom protokollet för att kontrollera att det som står skrivet stämmer överens med elevens berättelse. Eleven undertecknar därefter protokollet. Tid för uppföljning bestäms.
- Utifrån en given modell samtalar teamet i enrum med den *elev som misstänks för mobbning* och bestämmer åtgärder. Samtalet protokollförs. Eleven läser igenom protokollet för att kontrollera att det som står skrivet stämmer överens med elevens berättelse. Tid för uppföljning bestäms.
- Teamet har *uppföljningssamtal med den utsatte eleven* för att förvissa sig om att mobbningen har upphört
- Teamet har *uppföljningssamtal med den utpekade mobbaren* och kontrollerar att föreslagna åtgärder, enligt protokoll, har verkställts.
- Om den kränkande behandlingen inte upphör, kallas till elevvårdskonferens där elev, vårdnadshavare, klassföreståndare, rektor och kurator deltar. Vid konferensen beslutas om ytterligare stödåtgärder.
- Vid behov tar rektor kontakt med socialtjänst och polis, som då tar över ärendet.

12. Ansvarsfördelning:

§ 3 Barn- och elevskyddslagen: Huvudmannen för sådan verksamhet som avses i 1§ andra stycket ansvarar för att anställda och uppdragstagare i denna verksamhet följer de skyldigheter som anges i denna lag när de handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget.”

Sandviksskolans organisation:

Rektor har det övergripande ansvaret för arbetet **för** likabehandling och **mot** diskriminering och andra former av kränkande behandling.

Rektor ansvarar för att en utredning genomförs.

Rektor ansvarar för att likabehandlingsplanen förankras i Sandviksskolans verksamhetsråd samt ansvarar även för att all personal, alla elever och föräldrar får information om planen och dess innehåll i början av varje nytt läsår.

Rektor ansvarar för ärenden som rör personal - elev och elev - personal.

Ansvar: Rektor

På Sandviksskolan finns ett **likabehandlingsteam**

Teamet består av vuxna ur olika personalkategorier.

I arbetet mot diskriminering och andra former av kränkande behandling deltar även skolans **elevhälsoteam**. I elevhälsoteamet ingår rektor, kurator, skolsköterska och specialpedagog.

Likabehandlingsteamet träffas regelbundet för att diskutera läget på skolan och vidta eventuella nödvändiga åtgärder.

Ansvar: Likabehandlingsteam och elevhälsoteam

Ärenden som handlar om diskriminering och andra former av kränkande behandling aktualiseras i respektive arbetslag som ansvarar för att handlingsplanen följs.

Ansvar: All personal

På Sandviksskolan finns dessutom:

Kamratstödjare

Kamratstödjarna träffar regelbundet likabehandlingsteamet och genomgår utbildning för sitt uppdrag.

En kamratstödjares uppgift är:

Att vara en god kamrat och ett gott föredöme

Att aktivt delta i det förebyggande arbetet på skolan samt att informera likabehandlingsteamet.

Ansvar: Likabehandlingsteamet

Elevråd, matråd, innerråd, uteråd

Råden har representanter från årskurs 2 till och med årskurs 6.

Ansvar: Rektor, lärarrepresentanter och kökschef

Verksamhetsråd

I verksamhetsrådet ingår föräldrar, elever och skolpersonal. Verksamhetsrådet tar del av och godkänner likabehandlingsplanen.

Ansvar: Rektor

13. Att tänka på följande

Förebyggande åtgärder:

- Placering och gruppsammansättning i klassen.
- Läraren bestämmer placeringar i klassrummet.
- I en ny gruppkonstellation kan det vara en fördel att byta platser ofta. Detta kan ske genom lottning. Läraren ska förbehålla sig rätten att då placeringarna blir olämpliga gå in och styra.
- Man kan arbeta med familjegrupper. Familjegruppen är ett antal barn som sitter tillsammans. Sammansättningen är heterogen när det gäller kön, mognad och kunskaper. Gruppen är fast under lång tid och sammansättningen bestäms av läraren. Denna modell kräver att läraren känner barnen väl.
- Undvik att barnen själva får bestämma gruppsammansättningen vid grupparbeten, idrott, tävlingar o dyl. Låt aldrig eleverna välja lag eller grupper själva.
- Låt eleverna heller inte dela ut inbjudningskort till fester i skolan. Det finns alltid de som inte blir valda eller bjudna.
- Reagera när ni ser barn/elever som bråkar och säg till dem att sluta, även om de säger att det är på skoj säger ni att de ska sluta. ”Vi skojar inte på det sättet på vår skola” är en bra replik.
- Tillåt aldrig nedsättande kommentarer, suckar, miner och liknande när någon säger eller gör något eller blir vald till något.

14. Delaktighet och inflytande

På förskolorna och skolorna kommer barnen och eleverna att vara delaktiga i utformandet av Likabehandlingsplanen.

Det gäller speciellt att ta fram mål som främjar gott arbetsklimat och motverkar kränkningar och som klassen eller skolan ska arbeta mot under året.

Elever medverkar även i antimobbningsråd och elevråd.

Föräldrar görs delaktiga genom föräldramöten, verksamhetsråd och informationsbroschyrer.

15. Utvärdering:

Likabehandlingsplanen är ett verktyg som ska användas i det dagliga arbetet.

Den kommer att utvärderas årligen och nya mål sätts upp vid varje läsårsstart.

Uppföljningen av planen görs även inom ramen för förskolan och skolans skriftliga kvalitetsredovisning.

16. Dokumentation:

I Karlskogas förskolor och skolor dokumenteras alla enskilda ärenden när barn eller elever upplevt sig diskriminerade eller kränkta.

Det sker på en särskild blankett som tydligt visar hur skolan utrett ärendet, vilka åtgärder som satts in och hur ärendet följs upp.

17. Kommunikationsplan:

Varje enhet gör upp en plan om hur all personal blir medveten om barn- och elevskyddslagen och Likabehandlingsplanen. Rektor ser till att personalen får rätt kompetensutveckling för att klara sitt ansvarsområde.

18. STYRDOKUMENT

Lag (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever i skolan m.m.

- Lagen syftar till att värna och främja allas lika värde och allas rätt att bli behandlade som individer på lika villkor.
- Lagen gäller förbud mot diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning och funktionshinder. Även annan kränkande behandling utan dessa diskrimineringsgrunder, så som mobbning, omfattas.
- Förbud även mot indirekt diskriminering.
- Förbud mot repressalier.
- Krav på likabehandlingsplan.
- Skyldighet att utreda och vidta åtgärder mot trakasserier och annan kränkande behandling.
- Skyldighet att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling.

Brottsbalken

- Strafflagarna i brottsbalken gäller även i skolan.
- I brottsbalken finns inte mobbning eller kränkande behandling med som särskilda begrepp eller brottsrubricering, men mobbning och kränkningar utgör inte sällan även brott enligt brottsbalken, t ex:
misshandel, olaga hot, olaga tvång, ofredande, trakasserier, förtal, sexuellt ofredande, hets mot folkgrupp.

Skollagen (SFS: 1985:1100) 1 kap 2§, 4 kap 2§

1 kap 2§:

”Verksamheten i skolan ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar inom skolan skall främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö. Särskilt skall den som verkar inom skolan:

- 1. främja jämställdhet mellan könen samt*
- 2. aktivt motverka alla former av kränkande behandling som mobbning och rasistiska beteenden.” (SFS 1999:886)*

Lpo 94 (1994 års läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet.)

”Skolan skall främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse. Omsorg om den enskildes välbefinnande och utveckling skall präglade verksamheten. Ingen skall i skolan utsättas för mobbning. Tendenser till trakasserier skall aktivt bekämpas. Främlingsfientlighet och intolerans måste bemötas med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser.”

”Skolan skall sträva efter att varje elev tar avstånd från att människor utsätts för förtryck och kränkande behandling samt medverkar till att bistå andra människor,”

”Alla som arbetar i skolan skall:

- i sin verksamhet bidra till att skolan präglas av solidaritet mellan människor;*
- aktivt motverka trakasserier och förtryck av individer eller grupper”.*

” Läraren skall:

-uppmärksamma och i samråd med övrig skolpersonal vidta nödvändiga åtgärder för att förebygga och motverka alla former av kränkande behandling.”

”Läraren skall uppmärksamma och i samråd med övrig skolpersonal vidta nödvändiga åtgärder för att förebygga och motverka alla former av kränkande behandling. Läraren skall tillsammans med eleverna utveckla regler för arbetet och samvaron i den egna gruppen.”

Lag (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever

Lagens ändamål och tillämpningsområde: (träder i kraft 2006-04-01)

1§. Denna lag har till ändamål att främja barns och elevers lika rättigheter samt att motverka diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder.

Lagen har också till ändamål att motverka annan kränkande behandling.

Denna lag tillämpas på utbildning och annan verksamhet som avses i skollagen (1985:1100).

19. VAD SÄGER LAGEN?

Ofredande

”Den som handgripligen antastar, eller meddels skottlossning, stenkastning, oljud eller annat hänsynslöst beteende eljest ofredar annan”” genom hänsynslöst beteende kännbart fridstör annan person” t.ex. går och tigger, knuffar, spärrar vägen, rycker eller sliter i kläder, störande telefonsamtal ”dömes till böter eller fängelse i höst sex månader”.

Indelas i *förtal* och *förolämpning*

Förtal = ”den som utpekar någon som brottslig eller klandervärd i sitt levnadssätt, lämnar uppgifter om person som inte är sanna och som får omgivningen att uppfatta personer som uppgifterna syftar på att framstå i dålig dager dömes till böter eller fängelse upp till två år”.

Förolämpning = ”den som smädar andra genom kränkande tillmäle eller beskyllning eller annat skymfligt beteende” t.ex. genom att kalla någon dj-a buse, hönshjärna, idiot etc. ”dömes till böter eller fängelse upp till sex månader”.

Sexuellt ofredande

”Den som berör barn under 15 år eller förmår barnet att företa eller medverka i någon handling med sexuell innebörd dömes till böter eller fängelse högst ett år; detsamma skall gälla om någon blottar sig för annan på sätt som är ämnat att väcka anstöt eller eljest genom ord eller handling på ett uppenbart sedlighetssårande sätt uppträder anstötligt mot annan.”

Olaga hot

”Om någon lyfter vapen mot annan eller eljest hotar med brottslig gärning på sätt som är ägnat att hos den hotade framkalla allvarlig fruktan för egen eller annans säkerhet till person eller egendom, dömes för olaga hot till böter eller fängelse i högst två år”.

Misshandel

”Den som tillfogar annan person kroppsskada, sjukdom eller smärta eller försätter honom i vanmakt eller annat sådant tillstånd dömes för misshandel till fängelse i högst två år eller om brottet anses ringa till böter”.

Grov misshandel

”Om brottet bedöms som grovt dömes till fängelse i lägst ett år och högst tio år”.